
Peitoví - Poetevin - Peitavin

Autor:

Data de publicació: 23-10-2012

El Peitoví (poetevin, o el peitavin de LionHeart) és una llengua germana del Peitoví-Saintongeais, una de les llengües regionals de França, parlada a la província històrica de Poitou, ara dividida administrativament entre el País del Loira (països del Loira) i la Nouvelle-Aquitaine (Nova Aquitània). No es parla tant com abans, ja que els van forçar a parlar la forma estàndard del francès. L'establishment francès anti-occità-català va classificar el Peitoví com una de les llengües d'oïl però es distingeix enormement d'aquestes llengües ja que té gran quantitat de trets idèntics a l'occità (langue d'oc)).

El Peitoví (poetevin, o el peitavin de Richard Heart of Lion) és una llengua germana del Peitoví-Saintongeais, una de les llengües regionals de França, parlada a la província històrica de Poitou, ara dividida administrativament entre el País del Loira (països del Loira) i la Nouvelle-Aquitaine (Nova Aquitània). No es parla tant com abans, ja que els van forçar a parlar la forma estàndard del francès. L'establishment francès anti-occità-català va classificar el Peitoví com una de les llengües d'oïl però es distingeix enormement d'aquestes llengües ja que té gran quantitat de trets idèntics a l'occità (langue d'oc)).

Peitoví

poetevin

Nadiu de
França

Regió
Poitou

Família lingüística

Indoeuropeu

Cursiva

Romanç

Occidental

Galloromànic

Oïl

Peitoví -Saintongeais

Peitoví

Codis d'idioma

ISO 639-3

-

Glottolog

poit1240

Linguasphere

51-AAA-ha

La llengua es parla en el que era la frontera entre les dues famílies de llengües d'oïl i d'oc (els topònims i noms de lloc de la regió mostren clarament l'assentament històric dels parlants d'oc). La llengua d'oïl es va estendre posteriorment cap al sud, absorbint alguns trets de la llengua d'oc nativa.

El Peitoví també és àmpliament conegut com parlanjhe (la llengua). François Rabelais va dir que va aprendre aquesta llengua, juntament amb moltes altres llengües, ja que va ser educat a Fontenay-le-Comte. François Villon també parlava el Peitoví.

El primer ús escrit certificat de la llengua es troba en cartes i documents legals que daten del segle XIII; les persones que la parlaven eren conegudes com els Peitovíns. El primer text imprès data de 1554 (La Gente Poitevinrie). Hi ha una tradició d'escriptura teatral i monòlegs dramàtics per a la representació que tipifica la producció literària en la llengua, tanmateix, a partir del segle XIX i del segle XX (especialment amb la publicació d'un setmanari Le Subiet del 1901) també es va establir una producció periodística regular, "Geste Editions" que publica diversos llibres en la llengua Peitoví-santongesa. Els lingüistes amb dos dits de front afirmen que els Juraments d'Estrasburg, es van escriure en Peitoví, quan segons la posició oficial de l'estat a Francès es tractaria del primer text en francès (com poden dir que els juraments d'Estrasburg estan escrits en francès antic?, si tenen més morro se'l trepitgen)

El 1973 es va proposar una ortografia estàndard.

La part més oriental de la régió de Poitou és la llar de la minoria que queda de parlants d'occità. Fora de França, la llengua es parla al nord de Califòrnia, especialment als comtats de Sacramento, Plumas, Tehama i Siskiyou, aquest darrer amb una gran ascendència occitana i amb poblacions occitano-parlants. El mal anomenat "francès acadià"

La part més oriental de la regió de Poitou és la llar de la minoria que queda de parlants occitans. Fora de França , la llengua es parla al nord de Califòrnia, especialment als comtats de Sacramento, Plumas, Tehama i Siskiyou, aquest darrer amb una gran ascendència occitana i amb poblacions occitano-parlants. El mal anomenat francès acadià és el resultat d'una llengua Peitoví-santongesa barrejada amb innovacions de modismes francesos moderns (segle XIX)

Extracte dels Juraments d'Estrasburg en Peitoví del segle IX

"Pro Deo amur et pro christian poblo et nostro commun salvament, d'ist di in avant, in quant Deus savir et podir me dunat, si salvarai eo cist meon fradre Karlo et in aiudha et in cadhuna cosa, si cum om per dreit son fradra salvar dift, in o quid il mi altresi fazet, et ab Ludher nul plaid nunquam prindrai, qui meon vol cist meon fradre Karle in damno sit."

PEITОВI DE RICHARD HEART OF LION - (VIEUX FRANCAIS/OLD FRENCH PELS ANGLESES IGNORANTS)

Ja nuls hom pres non dira sa razon

Adrechament, si com hom dolens non;

Mas per conort deu hom faire canson.

Pro n'ay d'amis, mas paure son li don;

Ancta lur es si, per ma rezenson,

Soi sai dos ivers pres.

Or sapchon ben miei hom e miei baron,

Angles, norman, peitavin e gascon,

Qu'ieu non ay ja si paure companhon

Qu'ieu laissasse, per aver, en preison.

Non ho dic mia per nulla retraison,

Mas anquar soi ie[u] pres.

Car sai eu ben per ver certanament

Qu'hom mort ni pres n'a amic ni parent;

E si·m laissan per aur ni per argent

Mal m'es per mi, mas pieg m'es per ma gent,

Qu'apres ma mort n'auran reprochament

Si sai me laisson pres.

Nom meravilh s'ieu ay lo cor dolent,
Que mos senher met ma terra en turment;
No li membra del nostre sacrament
Que nos feimes els sans cominalment
Ben sai de ver que gaire longament
Non serai en sai pres.

Suer comtessa, vostre pretz soberain
Sal Dieus, e gart la bela qu'ieu am tan
Ni per cui soi ja pres.

El "LLENGUATGE peitavin" que esmenta Richard Heart of Lion m'ha arribat al cor, nomès pot ser el "peitoví" i ací a Arenys tenim vàries famílies que es diuen Paitoví que serien d'aquells occitans que van repoblar Catalunya els segles XV-XVI

m'atreveixo a remarcar la semblança del nom dels poetes-troubadours en idioma poetevin amb el terme POETE,
...mireu l'etimologia de poeta a it.wiki: `In senso stretto un poeta è uno scrittore di poesie. Il sostantivo deriva dal verbo greco ????? (traslit. poieo), il cui significato letterale è "fare".`

Referències

^ Hammarström, Harald; Forkel, Robert;. "Poitevin". Glottolog 3.0. Jena, Alemanya: Institut Max Planck per a la Ciència de la Història Humana.

^ "Langues régionales - Ministère de la Culture". www.culture.gouv.fr (francès) .

^ "Poitevin-saintongeais (dialecte) - atelier de data.bnf.fr". data.bnf.fr.